

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 32. kalendářní týden, 8. – 14. srpen 2021

ECDC, COMMUNICABLE DISEASE THREATS REPORT, Week 32, 8 – 14 August 2021

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-8-14-august-week-32>

Zdravotní hrozby v zemích EU:

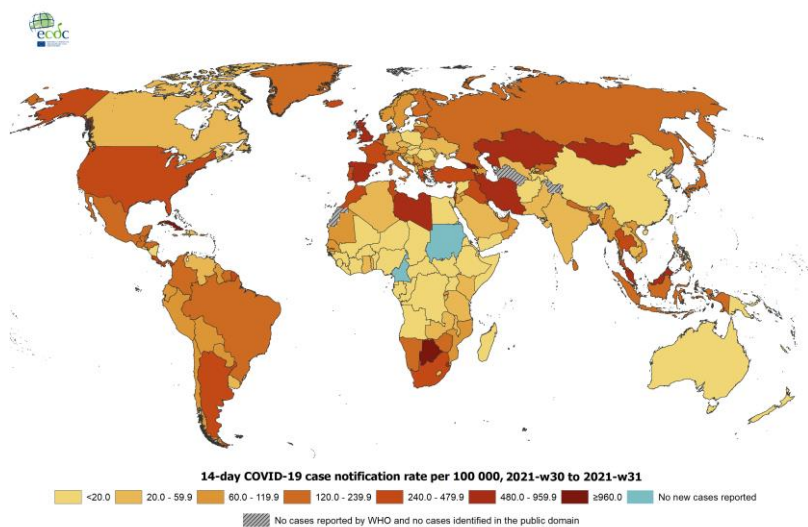
- **Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2**

Dne 31. prosince 2019 byl v čínském Wu-chanu prostřednictvím Municipal Health and Health Commission“ nahlášen klastr případů pneumonií neznámé etiologie se společným zdrojem expozice na trhu Wuhan „South China Seafood City“. Další šetření identifikovala nový koronavirus (SARS-CoV-2) jako původce respiračních symptomů u všech těchto případů onemocnění. Epidemie se rychle rozšířila a postupně zasáhla ostatní části Číny a dalších země po celém světě. Dne 30. ledna 2020 WHO vyhlásila onemocnění covid-19 jako mimořádnou událost v oblasti veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC), byla přijata doporučení podle Mezinárodních zdravotních předpisů (IHR). Dne 11. března 2020 byla generálním ředitelem WHO vyhlášena pandemie onemocnění covid-19 vyvolaná virem SARS-CoV-2.

Poslední aktualizace: Od 30. týdne do 31. týdne 2021 bylo hlášeno 4 435 137 nových případů onemocnění covid-19 (v souladu s case definicemi a testovacími strategiemi v postižených zemích) a bylo hlášeno 66 387 nových úmrtí. Od 31. prosince 2019 a do 31. týdne 2021 bylo celkem zaznamenáno 203 398 955 případů covid-19, včetně 4 299 081 úmrtí. V EU/EHP bylo hlášeno 35 381 520 případů, z toho 746 566 úmrtí.

Více: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Geografická distribuce 14denního kumulativního počtu hlášených případů covid-19 na 100 tisíc obyvatel, celosvětově, 30. – 31. týden 2021, zdroj: ECDC

- **Západonilská horečka (West Nile virus – WNV) – mezinárodní situace, sezóna 2021**

Během sezóny, období přenosu West Nile viru, která obvykle probíhá od června do listopadu, monitoruje ECDC výskyt onemocnění západonilskou horečkou v EU/EHP a v sousedících zemích s EU. ECDC každý týden uveřejňuje aktuální epidemiologická data a informuje příslušné orgány v souvislosti s bezpečností krve a krevních derivátů. Data jsou vykazována elektronicky prostřednictvím TESSy (The European Surveillance System). Údaje jsou dostupné na různých administrativních úrovních (NUTS 3, GAUL 1), v závislosti na tom, zda se jedná o členské státy EU nebo země sousedící s EU.

Týdenní aktualizace: Mezi 6. a 12. srpna 2021 nahlásily státy Evropské unie (EU) a Evropského hospodářského prostoru (EHP) 12 případů nákazy West Nile virem u lidí (WNV) - Řecko (5), Itálie (4), Rakousko (2) a Rumunsko (1), úmrtí hlášena nebyla. V zemích sousedících s EU byly zaznamenány v Srbsku dva případy infekce WNV u lidí, u obou došlo k úmrtí.

- **Monitorování environmentálních podmínek vhodných pro růst Vibrií v Baltském moři – léto 2021**

Zvýšená povrchová teplota mořského prostředí s nízkým obsahem soli poskytuje ideální podmínky pro růst určitých druhů Vibrií. Takové podmínky nastávají během letních měsíců v ústích řek a přilehlých vodách s nízkou salinitou. ECDC vyvinulo model k monitorování a mapování podmínek pro růst Vibrií v Baltském moři (ECDC Vibrio Map Viewer). Tento model byl kalibrován pro pobaltský region v severní Evropě, před validací nemusí platit pro jiné podmínky na světě.

Týdenní aktualizace: V zemích EU/EHP bylo ke dni 12. srpna 2021 riziko růstu Vibrií v Baltském moři ohodnoceno velmi nízké, s výjimkou pobřeží Litvy, Stockholmu a Kalmaru (Švédsko) a jižního Finska, kde bylo riziko střední až vysoké. V následující pěti dnech je environmentální riziko pro růst Vibrií v Baltském moři považováno za obecně velmi nízké až nízké, s výjimkou oblasti Kalmar (Švédsko) a Gdaňského zálivu (Polsko), kde je riziko považováno za střední až vysoké.

Mimo země EU/EHP byly environmentální podmínky pro růst Vibrií v Baltském moři hodnoceny jako velmi nízké až nízké v Petrohradě a středně vysoké v Kaliningradu (Rusko), a toto hodnocení trvá i pro následujících pět dnů.

V roce 2021 do 21. srpna hlásilo Švédsko 28 závažnějších případů onemocnění vyvolaných vibrií, většina z nich byla hlášena na konci července (nejčastěji rané infekce a septicémie).

Dne 16. července 2021 vyšla v časopise Der Internist publikace s názvem 'Non-cholera vibrios - currently still a rare but growing risk of infection in the North and Baltic Seas

(Nicht-Cholera-Vibrionen – derzeit noch seltene, aber wachsende Infektionsgefahr in Nord- und Ostsee).

Zdroj: ECDC Vibrio Map Viewer, National Environmental Satellite, Data and Information Service

ECDC odhad rizika: Zvýšené teploty na povrchu moře (SST – sea surface temperature) v mořském prostředí s nízkým obsahem solí nabízejí ideální podmínky pro růst určitých druhů vibrií. Tyto podmínky lze v letních měsících nalézt v ústích řek a uzavřených vodních nádržích se střední slaností. Otevřené oceánské prostředí nenabízí pro tyto bakterie vhodné růstové podmínky kvůli vysokému obsahu soli, nízkým teplotám a omezenému obsahu živin. Určité druhy vibrií, zejména *V. parahaemolyticus*, *V. vulnificus* a netoxigenní *V. cholerae*, mohou způsobovat infekce - vibriózy. V minulosti docházelo k onemocnění lidí vibriózou v pobaltských oblastech během horkých letních měsíců, zejména při teplotách SST nad 20 stupňů Celsia. Nejčastěji se onemocnění projevuje jako gastroenteritida s nevolností, zvracením a průjemem; při poranění dochází k rané infekci; projevem onemocnění může být také primární septikémie; a otitis externa. Kromě kontaktu s vodou při pobytu v přírodě patří k dalším rizikovým faktorům onemocnění konzumace měkkýšů, zejména syrových ústřic.

Akce: Monitorování environmentálních podmínek vhodných pro růst Vibrií v Baltském moři je v létě prováděno ECDC každý týden.

Zdravotní hrozby mimo EU:

- **NOVÉ! Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Guinea, 2021**

Dne 5. srpna 2021 byla Národní agentura pro zdravotní bezpečnost Guineje informována o potvrzeném případě onemocnění vyvolaném virem Marburg v Tèmèssadou M'boke, prefektura Guéckédou, region Nzérékoré. Laboratorní vzorky případu byly zaslány dvěma národními laboratorii v Guéckédou a v Conakry a MVD bylo laboratorně potvrzeno. Vzorky byly také zaslány do Pasteurova institutu v Dakaru (Senegal) k dalšímu potvrzení. Jedná se o první zaznamenaný případ MVD v Guineji. Onemocněl 46letý muž, u kterého se první příznaky objevily 25. července 2021. Na místní zdravotní středisko přišel 1. srpna 2021 s horečkou, bolestmi hlavy, únavou, bolestmi břicha a gingiválním krvácením, kde byl ambulantní vyšetřen, test na malárii měl negativní. Dne 2. srpna zemřel v komunitě a byl pohřben za podpory národního Červeného kříže. Byly identifikovány čtyři vysoce rizikové blízké kontakty, které jsou monitorovány. MVD bylo potvrzeno RT-PCR 3. srpna referenční laboratorii pro virové hemoragické horečky v Guéckédou a 5. srpna 2021 národní referenční laboratorii v Conakry. Vzorky byly rovněž zaslány k opětovnému potvrzení do Pasteurova institutu v Dakaru v Senegal. Jedná se o první zaznamenaný případ MVD v Guineji. Probíhají epidemiologická šetření, včetně sledování kontaktů. V oblasti došlo k zesílení surveillance a začaly probíhat informační kampaně.

Zdroj: National Health Security Agency Guinea, média,

<https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2021-DON331>

ECDC hodnocení: Jedná se o první výskyt MVD v Guiney v západní Africe, kde v roce 2021 ve stejné oblasti probíhala epidemie Eboly. Zdroj onemocnění je v současné době neznámý. V roce 2018 byl virus Marburg poprvé identifikován v Sierra Leone v západní Africe u kaloňů egyptských (*Rousettus Aegyptiacus*); tím byla prokázána cirkulace viru Marburg v západní Africe. Pravděpodobnost infekce pro obyvatele EU/EHP žijících nebo cestujících do postižené oblasti je považována za velmi nízkou.

Akce: ECDC monitoruje událost prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivit. Hlášení virových onemocnění Ebola a Marburg na webových stránkách ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/ebola-and-marburg-fevers/facts/factsheet>

- **Olympijské hry v Tokiu 2020 (2021)**

Od 23 července do 8. srpna 2021 se konají olympijské hry v Tokiu, některé akce začínají již 21. července 2021. Paralympijské hry se budou konat od 24 srpna do 5 září 2021.

Hry byly přeloženy na tento rok kvůli pandemii covid19. V 33 sportech bude soutěžit více než 11 000 sportovců, včetně více než 2 600 sportovců z Evropské unie, proběhne 339 událostí na 42 místech konání soutěží. Kromě sportovců se OH zúčastní i 40 000 osob jako „support staff“ (podpora) z celého světa.

ECDC zintenzivňuje „epidemic intelligence“ aktivity mezi 16. červencem 2021 a 16. srpnem 2021, provádí cílený a systematický screening na denní bázi.

Aktuálně: V týdnu od 16. do 22. července 2021 bylo během sceeningu olympijských her v Tokiu 2020 detekováno několik událostí.

Ke 12. srpnu 2021 bylo podle organizačního výboru olympijských her u účastníků OH 2020 (2021) zjištěno 518 pozitivních případů SARS-CoV-2 (348 u japonských občanů a 170 u nerezidentů). Tyto případy byly hlášeny u dodavatelů z Tokia (271), u personálu zajišťující OH (137), sportovců (29), pracovníků médií (32), zaměstnanců OH (14) a dobrovolníků (28). Ostatní samosprávy a národní vlády vykazaly: sportovce (3), personál související s OH (4). Dle mediálních zdrojů, byly některé pozitivní případy hlášeny u sportovců z České republiky (4), Řecka (4), Spojených států Amerických (4), Nizozemska (2), Jižní Afriky (2), Trinidadu a Tobago (2), Velké Británie (1), Alžírsko (1), Argentiny (1), Německa (1), Itálie (1), Ruska (1), Španělska (1) a Chile (1).

Podle materiálů ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ